

Råd gällande höns: sittpinnar och strö

Det finns mycket att vinna genom att få höns att ägna tid åt naturliga beteenden. Höns som får sova högt uppe på sittpinnar och sprätta och "sandbada" i strö ger i längden bättre hälsa för hönsen och en säkrare äggproduktion.

Höns vill sitta högt och sova på sittpinnar

Höns är starkt motiverade att sova på sittpinnar. Hönsen känner sig troligen tryggare ju högre upp de sitter. Forskningsstudier på Lantbruksuniversitet i Skara visar på att 70-90 procent av höns använder sittpinnar nattetid.

Forskarna studerade hönsen under en timme efter att ljuset släckts.

Resultaten visar att när ljuset släckts började hönsen omgående att söka sig till pinnarna. Efter 10 minuter satt 90 procent av hönsen på pinnar, och till slut vilade samtliga höns på de översta pinnarna. I kontrollgrupper av höns som inte kom åt pinnar blev hönsen mer stående än sittande, de rörde sig mer och försökte lyfta oftare. Tolkningen var att höns som inte kommer åt sittpinnar blir frustrerade och letar efter andra sovplatser, deras välfärd minskar helt enkelt.

Pinnarnas form och material har betydelse för hönsens hälsa.

Vid lantbruksuniversitet i Uppsala har en forskare studerat skador på hönsens bröstben och fotbölder kopplat till sittpinnar och dess utformning. Resultaten visar att sittpinnen bör ha stor yta som ger ett lågt tryck på bröstbenskammen när hönan vilar bröstet mot pinnen. För att undvika fotbölder bör sittpinnen vara smal där trampdynans centrala delar vilar. Risker för fotbölder ökar när sittpinnarna är av plast eller metall, även om dessa är lättare att rengöra.

Sammanfattning - sittpinnar

- Sittpinnar ska fördelas på olika höjder.
- Sittpinnarna bör vara av ett hårt träslag, bästa tvärsnittsformen är en liggande oval med platt ovansida, lagom tjock för att hönsen ska kunna gripa om pinnen.
- Varje höna ska ha tillgång till minst 15 cm sittpinne. Avståndet mellan sittpinnar ska vara minst 30 cm, och minsta avståndet till vägg 20 cm.
- Se till att kycklingar tidigt har tillgång till sittpinnar.

Foto: Johnér bildbyrå

KYCKLINGAR UTVECKLAS BÄTTRE MED SITTPINNAR

En studie med frigående höns har visat att det är viktigt att kycklingar tidigt får sittpinnar för att de bättre ska kunna utveckla sin uppfattningsförmåga i rummet.

Får kycklingar sittpinnar sent eller inte alls, har de som vuxna en tre gånger större benägenhet att lägga golvvägg och fördubblad risk att utveckla kloakkannibalism.

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Vikten av sandbad och ströbädd

Hönsen använder huvuddelen av sin vakna tid åt att söka efter föda, hantera födan och äta. I födosökandet är sprättandet viktigt. Hönan skrapar med fötterna, tar ett steg bakåt och synar sprättytan på jakt efter något ätbart.

Höns har också ett behov av att sandbada. Det gör de för att hålla fjädrar och hud i god kondition. Beteendet är så djupt rotat att även genetiskt fjäderlösa höns sandbadar. Burhöns som inte har strö uppvisar också de inledande rörelserna som normalt leder till sandbad.

Hönan behöver sandbada

Enligt forskaren Linda Keeling sandbadar tamhöns varannan till var tredje dag. En del hönor simulerar sandbad på ett område utan strö, fast de har tillgång till strö i närheten. Vid utprovning av en "trivselbur" visade försöket att olika hönor utnyttjar en sandbad olika mycket, att drivkraften att söka upp rede eller sittpinnar var större än att söka upp sandbad, samt att behovet av sandbad föreföll vara större hos bruna hönor än hos vita.

Det finns ett samband mellan kycklingarnas uppväxt och "tombad". Kycklingar som vuxit upp utan strö visar en något större benägenhet att tombada, även när de har strö.

Ströbädden påverkar stallmiljön

Det är viktigt att ströbädden håller en god kvalitet som lockar hönorna att sprätta och sandbada i den. En torr ströbädd minskar ammoniakavgången från gödseln i bädden, vilket är bra för djurhälsan och stallklimatet. Kvaliteten på bädden påverkas av hur undergolvet kapillärbrytande skikt är, och om husets isolering är så god att det går att ventilerat tillräckligt mycket.

Det är viktigt att tilluften verkligen når ut till och luftar igenom ströbädden. Tilluften ska göra nytta innan den vänder tillbaka till frånluftsfläktarna. En ströbädd förstörs i fuktigt klimat.

Källmaterial till detta faktablad

Jordbruksverkets rådgivningsbrev: Sittpinnar och strö ger bättre djurmiljö och säkrare äggproduktion. Författare Jackis Bengt och Eric Magnusson.

- Olsson A. S. och Keeling L. 2000: Night-time roosting in laying hens and the effect of thwarting access to perches.

- Olsson A.I.S., Keeling L. och Duncan J.H2002: Why do hens sham dustbathe when they have litter?

- Tauson R. och Holm K-E. 2002: Utvärdering av Victorsson inredd bur för 8 värphöns enligt 7§ Djurskyddsförordningen och enligt SJV:s Ny-teknik provningsprogram.

Foto: Johnér bildbyrå

GÖR SÅ HÄR:

- Strö med lite kutterspån vid insättningen och öka successivt. Spånet ska vara torrt och får inte ha för fin struktur.
- Tillför du granitgrynn, snäckskal, hel spannmål eller annat, lockar det hönan att ägna mer tid till att söka foder i ströbädden. Hönorna sprätter mer och ströbädden luftas mer.
- Du kan också utfodra med lite hö eller rotfrukter i kassar. Då får hönsen mer tid åt att undersöka, smaka och äta.
- Har ströbädden blivit blöt och tillpackad, är det bara att ösa ut och byta.
- Efterfrågan på balat strö är stor och leveranstiden kan vara lång. Beställ därför hem strö i god tid.

Kontakt

Adress: Länsstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 Västerås

Besöksadress: Västra Ringvägen 1, Västerås

Telefon: 010-224 90 00 (växel)

E-post: vastmanland@lansstyrelsen.se

Webbadress: www.lansstyrelsen.se/vastmanland

Länsstyrelsen
Västmanlands län